

Spinoza, Descartes en de moderne materialisten

- Waar zowel Spinoza als Descartes een grote nadruk leggen op persoonlijke verinnerlijking is hun mathematische en logische denkwijze vandaag de dag populair bij denkers die zich richten op het materiele.
- 'Wij zijn ons brein' of 'computers zijn net als wij denkende machines' lijken een logisch vervolg, maar filosofisch gezien zien we hier een andere benadering.

maleutiek_2019

7

Moraal niet metafysisch

- In de huidige tijd wordt moraal veel vaker gezien als iets dat door mensen bedacht is (Nietzsche), of zelfs niet bestaat (Verplaetse).
- Tegelijkertijd zien we een denklijn opkomen die moraal niet ziet als iets van de redelijke mens, maar als deel van de natuur. (Dawkins, De Waal)

maleutiek_2019

8

Probleem

- Als God niet langer de bron van de moraal is ontstaat er twijfel over het bestaan en de inhoud van die moraal, maar zelfs mensen die de vrije wil of de moraal ontkennen maken gebruik van de ervaringen van mensen dat het één goed is en het ander kwaad.
- Ook deze denkers van Spinoza tot Verplaetse van Swaab tot Dawkins schrijven boeken met streefrichtingen voor de mens die zij als 'beter' zien dan andere richtingen.

maleutiek_2019

9

Wat moet ik doen?

De mogelijkheid tot moraal zit in ons brein, wie dat brein niet heeft wordt niet aansprakelijk geacht voor zijn of haar morele keuzes.

- De inhoud van die moraal is echter niet langer gegeven, maar fluctueert. Spinoza zou zeggen accuratere kennis, Foucault zou zeggen het is contingent.
- We zullen nader moeten kijken naar die mens die burger is geworden tussen anderen en daarbinnen niet *niet* kan handelen.

maleutiek_2019

10